

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za znanila se plačuje od navadne vrstice, če se našine enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Volitve v okrajni zastop Rogaški.

Kakor posamezne občine, imajo tudi celi okrajni svoje volitve. Pri okrajnih volitvah izvoljeni udje imenujejo se skupaj okrajni zastop. Po postavi imajo pravico voliti v okr. zastop 1. veleposestniki, t. j. davkoplačilci, kateri plačujejo neposrednega zemljiškega in hišnega davka vsaj 60 gld.; 2. veletržci, ki plačujejo toliko davka od svoje trgovine ali obrti; 3. mesta in trgi in 4. kmečke občine. Vsaka izmed teh štirih skupin voli enako število odbornikov.

Volitve v okr. zastop so velikega pomena. Okrajni zastop ima nadzorovati v marsičem občine, voli ude okrajnega šolskega sveta in ima dostikrat v rokah velike denarne svote, posebno če ima svojo hranilnico.

Take volitve v okrajni zastop vršile se bodo v prihodnjem tednu v Rogaškem okraju. Ta okraj je bil do sedaj v rokah liberalnih nemškutarjev. Da ti gospodje niso najtoltjši gospodarji in se ne ozirajo veliko na kmečke žulje, priča nam dovolj jasno n. pr. občinsko gospodarstvo na Slatini; teh gospodov pa, ki so nekdan na Slatini nosili zvonec, sedi lepo število tudi v okrajnem zastopu in z Rogaškimi tržani se kaj dobro sporazumejo. Pred štirimi leti je umrl vroznani prijatelj kmetov, gosp. Praprotnik. Zapustil je celi okraj, posebno ceste, v najboljšem stanu, v blagajnici pa nad 800 gld. gotovine. Bil je pač vesten, dober gospodar. A dandanes? Blagajnice so prazne. Kadar pridejo naši možje po svoj zaslužek k okrajnemu odboru, plačuje se jim s »počakaj!« ter čakajo potrpežljivo po pol leta in še več. In vendar dobiva okrajni odbor redno in večkrat na leto pri davkarjih svoje okrajne doneske. Od leta 1890 se je proračunilo vsako leto po 600 gld. za bike in mrjasce boljših plemen, še le pred par meseci nas je z njimi osrečil okr. zastop. Navedeni proračunski znesek se je pa vsako leto zagospodaril in še zadolžil so se vrh tega po 500 do 1500 gld. na leto.

Po našem mnenju gospodje premalo pomislijo, kako težko si kmetje zaslužimo svoje dačne krajearje in zato so premalo varčni. No, saj pa je že tudi stara reč: gospod za kmete ni. To so pokazali tudi, ko so odločili za zgradbo železnice ogromno svoto 50.000 gld. Res, marsikomu v okraju bi koristila železnica, a toliko nikomur, kakor trgu Rogaškemu. Ako je toraj okrajni zastop že hotel toliko denarja pokloniti železnici, naj bi bil polovico tega bremena naložil tržanom, polovico pa občinam. To bi bilo tem bolj opravčeno, ker trg, ki šteje slabo 600 duš, ima ravno toliko odbornikov v okrajnem zastopu, kakor vse občine skupaj, broječe nad 12.000 duš. Enake pravice pa zahtevajo enake dolžnosti.

Ker pa liberalec nima srca za kmeta, zato velja: kmet pomagaj si sam in pomagal ti bo Bog! Kmetje

volilci, letos se vam je zasukalo na boljše; Bog in sreča mila, pa boste zmagali! Kmetje, vi ste že navajeni zmag, nekaj let sem ste dobro pobijali nemškutarske nakane in okušate, kako sladka je zmaga! Še pri okrajnih volitvah en pogumen naskok in padla bo tudi ta liberalno-nemškutarska trdnjava! Kaj bi se uklanjali trgu? Kaj delali mu tlako? Zakaj bili sužnji njegovih? Trg plačuje komaj 2400 gld. davkov, a vi, kmetje, 25.000 gld.; kdor pa več plača, naj ima tudi več govoriti, ne pa narobe. Dne 22. januarija pokažite, veleposestniki, da imate razum in srce za blago stvar, za katero se gre; enako pa storite, volilni možje kmečkih občin, dne 25. prosinca. Kdor je mož, pridi na volišče ob pravem času, volite vsi enako, ker v edinosti je moč! Nobenega naj ne vodi selučen, oseben namen, ampak splošna korist! Volilci, ne bojte se pota, ne truda; skoz golo puščavo peljal je pot Izraelce v obljubljeni deželo, po potu truda in požrtvovalnosti dospeli boste tudi vi do zmage!

Poziv volilec Šentlenarškega okrajnega zastopa.

Prava beseda na pravem mestu je dostikrat zlata vredna in ravno sedaj zdi se nam potreba, da z Vami, dragi volilci, izpregovorimo pravo pa odkritosrečno besedo. Spominjajte se časov, ko so Vam v tem za Vas vse skupaj velevažnem zavodu Vaši najhujši sovražniki gospodarili; spominjajte se časa, kateri je dosti borbe in truda tirjal, da ste na lastne noge prišli; spominjajte se prav za prav, poglejte, kako ste si sami gospodarili in kako so Vam Vaši predniki gospodarili. Prečitajte ta stavek dvakrat in gotovo bode predvideli, komu bode tudi prihodnjič Vaše srce tolklo. Vaši sovražniki so prevideli, da s silo nič ne dosežejo, začeli so s prilizovanjem in ako niste previdni, gotovo Vas vlovijo na limanice. Za razcepjenje pri nas ni prostora. Kam za Božjo voljo zabredemo, ako se nas še ta betvica, kolikor nas je, razskropi! Pregovor pravi: »Kar po mački diši, miši lovi«. Nemškutar nikdar ni bil in ne bo Slovincu zvest prijatelj, prave Nemce pa moremo in jih tudi spoštujemo; tako je v redu.

Reč, za katero se sedaj najbolj plete, je železnica. Tudi tukaj Vam svetujemo previdnim biti. Dolgovi se lahko delajo, samo plačevanje je težavno, posebno še pa, ako pridejo slaba leta, o katerih se, mislim, da ne smemo sedaj tožiti. Kolikrat pride sedaj ta ali ovi in reče: »Skoraj nimam, da bi si soli kupil.« To je potrebna reč; vendar te mora ubogi trpin včasih stradati, da zanesse svoj davek v davkarijo. V tem oziru rečemo: »Bogu, kar je božjega, cesarju pa, kar je cesarjevega«, a zakaj

nepotrebnih dolgov delati, kateri bi nam morebiti še tisto lastnino, katero sedaj imamo, požrli!

Dragi volilci, povedali smo Vam svoje odkritosrčno mnenje! Mislimo, da ste bili bili z gospodarjenjem Vasih zaupnih možev do sedaj zadovoljni, saj pa njim tudi njihovi sovražniki nič niso mogli očitati; ostanite tudi za naprej pri njih; volite njih enoglasno in s tem bode pokazali, da ne živite samo za-se in za Vaše volilce, nego da živite tudi za vero, narod in cesarja!

Sedaj še pa besedo okrajnemu zastopu! Kakor smo se vže prepričali tu pa tam, volilci prav ne vedó, za kaj da pri celi reči gre. Bi-li ne bilo primerno, da bi nekaj udov, recimo okrajni odbor, v tem ali ovem kraju zborovanje sklical, poročal o svojem dose-danju delovanju in tudi lahko od ljudstva posamezne želje vsprejemal. Vse taiste kukavice in taisti linavci in sploh breznačajneži morali bi izginiti v svojo lastno sramoto in v korist celega okraja. K.

Cerkvene zadeve.

Duhovno veselje v Ribnici.

Res to so bili veseli dnevi, ko smo obhajali »srečni in zlati čas sv. misijona!« Dve tretjini tega druzega časa, od 12. do 22. decembra, prebili smo v cerkvi, pa še kako kratko se nam je zdelo, le prehitro je minilo. Ni nas vedrilo in zadrževalo ondi posvetno razveseljevanje, nismo pasli očij in ušes na minljivih pozemeljskih rečéh, temveč beseda božja bila je naša hrana, pobožna molitev krepilna pijača, sv. zakramenti naše gostovanje! Vabil nas je na to slovesnost sam nebeški pastir po svojih poslancih, očetih misijonarjih od sv. Jožefa pri Celju, oo. Macur, Kitak, Pogorelec in Krivec.

Hvala Bogu, ki je tako obilno blagoslovil neutrudljivo delovanje gorečih svojih oznanjevalcev! Udeležba ljudstva je bila ves čas obilna, h koncu celo velikan-ska. Redek dokaz temu je to, da je okoli 2200 ljudj prejelo sv. zakramente, poslušalo glas dobrega pastirja in podalo se v njegov blaženi hlev. Vsakega so vlekli drugi razlogi. V posvetno zakopane in zamišljene budil je pretresljiv glas o. Macurja; trdovratne in zanemarjene vabilo je ljubeznjivo in milo opominjevanje o. Kitaka; maloverne in nezaupne vlekla je krotka prepričevalna beseda o. Pogoreleca; lahkomišljene in slepe pa opominjalo ostro in rezko svarilo o. Kriveca. Vsem pa je v sree šla očetovska ljubezniva beseda č. g. župnika, s katero so vsakokrat začeli pcedini stanovski nauk, pa zopet končali ga ob skupnem sv. obhajilu. Veselo je bilo videti v cerkvi marsikoga, ki se je dozdej izogibal nje; milo se nam je storilo gledati, kako so skrbni č. g. kaplan iskali najbolj sramožljive, bratovsko prijeli za roko in vedli k spovednici. Gotovo se bo marsikdo celo življenje hvaležno spominjal vsega in vseh, ki so mu pomagali k spreobrnjenju in poboljsanju.

Prisrčno zahvalo smo dolžni tudi nevtrudljivemu in priljubljenemu spovedniku č. g. Meznariču od Sv. Kunigunde, ki so celih pet dnij pomagali v spovednici coliti srca grešnikov.

Res neprecenljiva dobrota so duhovne vaje za vsako župnijo, kakor tudi za vsakega posameznega človeka. Blagor mu, kdor njih sad ohrani in po njem uravna svoje življenje! Še veliko bolj blagor mu, kdor v grehu zakopan spi in čaka zadnje ure, pa ga še o pravem času vzbudi glas njegovega duhovnega očeta, pokliče mu zdravnike, ki nosijo zdravila za vse njegove rane in mu pokažejo stezo k srečni večnosti. Hvala Bogu, takšnega očeta ima Ribniška župnija, ki so že

tretjikrat (v misijonu, v tridnevnici in sedaj v duhovnih vajah) poklicali duhovne zdravnike oo. misijonarje, župnijo prerodit, zgubljene poiskati, verne potrditi. Ne bomo jih za to nagradili s časnim plačilom, ki ga tudi ne želijo, ampak življenje svoje hočemo uravnati tako, da bodo oni enkrat tudi zavoljo nas deležni večnega plačila. Enako obljubimo tudi nepozabljivim oo. misijonarjem po njih naukih živeti in moliti za njih, da še mnogo, mnogo duš pridobé Kristusu in si tako pridobé veliko zaslug za nebesa. Vsem pa, ki so kakor koli pomagali, da smo tako srečno in veselo obhajali duhovne vaje, izrekamo prisrčni: Bog plati! Hvaležni Ribničani.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Reichenburg 19 fl. 87 kr., Negova 3 fl. 82 kr., Vojnik 11 fl. 20 kr., Koprivnica 8 fl., Sv. Marjeta niže Ptuja 12 fl. 71 kr., Ptuj 7 fl. 77 kr., Pernice 8 fl. 68 kr., Sv. Janž na Dravskem polju 7 fl., cerkev Sv. Alojzija v Mariboru 13 fl.

Gospodarske stvari.

Čebelno satovje.

Za umno čebelorejo s premakljivimi satniki je prazno in umetno satovje važno, ker prazno satovje se lahko za prihodnje potrebe prihrani in umetno, katero se s posebnim strojem srednje stene iz voska napravi, lahko v okvirčke prilepimo. Prazno satovje se hrani v dobro zaprtih posodah in se mora vsaki mesec enkrat malo žveplati, da ga molji in žužki ne skvarijo. Če rojem namesto golih satnikov vložiš satnike s praznim satovjem ali pa z umetnimi stenami v panj, boš se čudil, kako hitro si bodo opomogli. Umetno satovje ima tudi to prednost, da čebele ne morejo trotovih celic delati.

Posebno ob ajdovem evetju čebelam prazno satovje veliko pomaga. Najslavnejši čebelorejci trdijo, da morajo čebele 10—15 kg medu povžiti, preden eden kilogram satja napravijo. Iz tega tedaj lahko spoznamo, kolikn vrednosti je mlado, dobro ohranjeno satje, namreč, če eden kilogram satja prodamo, dobimo 70—80 kr., za 10—15 kg čiste strdi se pa dobi 5 do 8 gld. Umen čebelar bo tedaj le samo prestaro in omadežano satje v vosek pokuhal, vse drugo pa hranil in ga v svojem času porabil. F. P—k.

V premislek tistim, ki kupujejo sadno drevje.

Pri kupovanju sadnega drevja moramo previdni biti in ne kupuj drevja od ljudij, ki ga po vaséh ponujajo, ali po trgih prodajajo. Tako drevje je večidel nepravilno vzgojeno, brez pravih korenin, na pol suho, staro in še slabe sorte. Tako drevo ni celo nič vredno. Drevesce mora biti mlado, k večjemu 4—5 let staro, močno deblo in imeti mnogo gostih lasnatih korenin. Da je koreninje sveže, pozna se na tem, da je škorja, če je malo odrgneš, popolnoma bela. Korenine so glavni porok in podloga, da bo drevo lepo raslo. Če tedaj sam nimaš dobrega in lepega sadnega drevja, naroči ga v drevesnici, kjer se drevje umno izgojuje in je znano, da tisto povsod dobro raste.

Zmrzlo rastlino rešiti.

Lahko se primeri, da nam rastline v loncih ali v vrtu zmrznejo. Če bi tedaj zmrzlo rastlino (rožo) v toplo izbo prenesli, poginila bi gotovo, zato moramo zmrzlo rastlino na hladan kraj prenesti in z mrzlo vodo skropiti ter le po času na topel kraj prenesti.